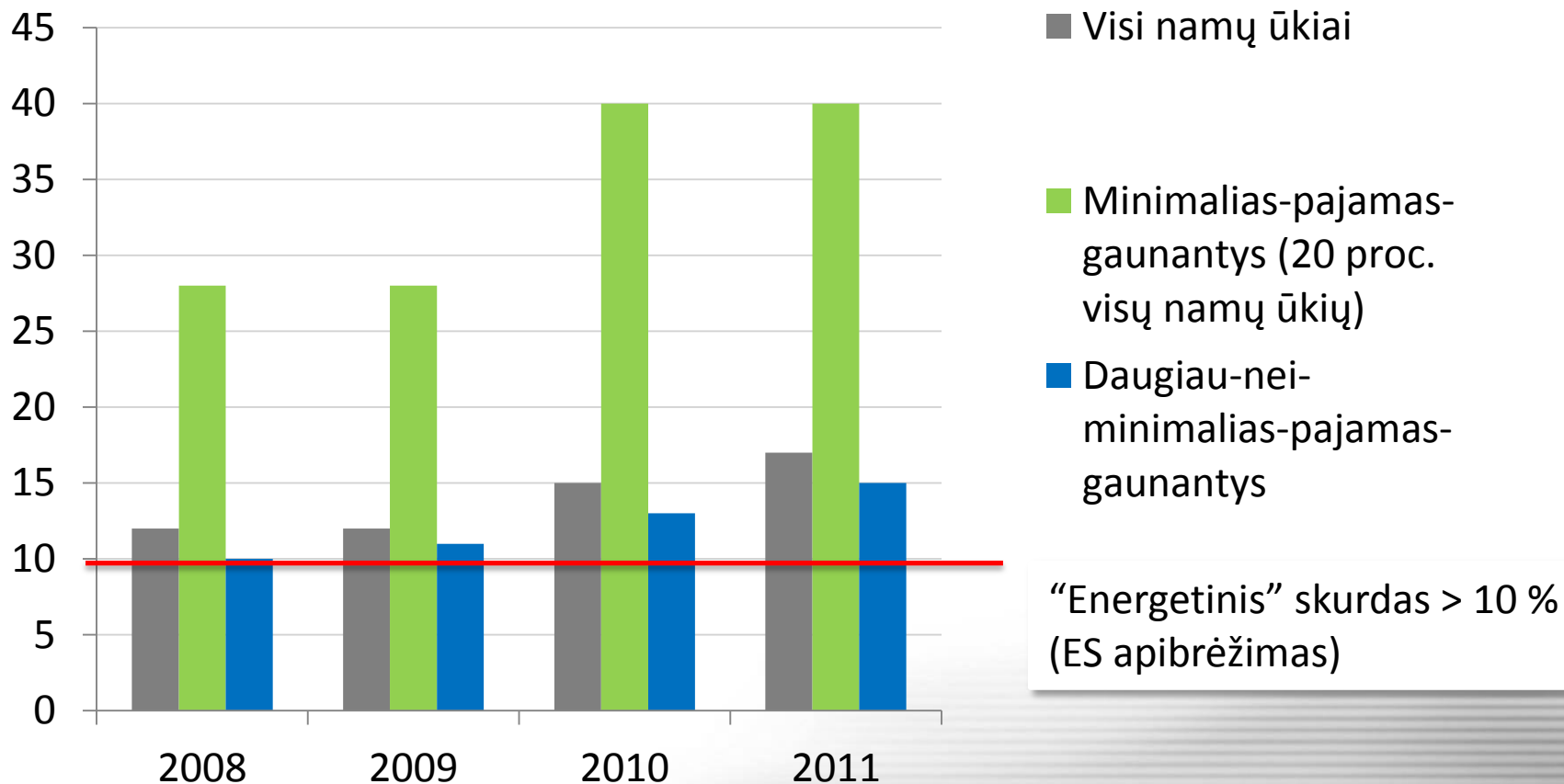

I. Esminės problemos energetikoje ir ES paramos būtinybė

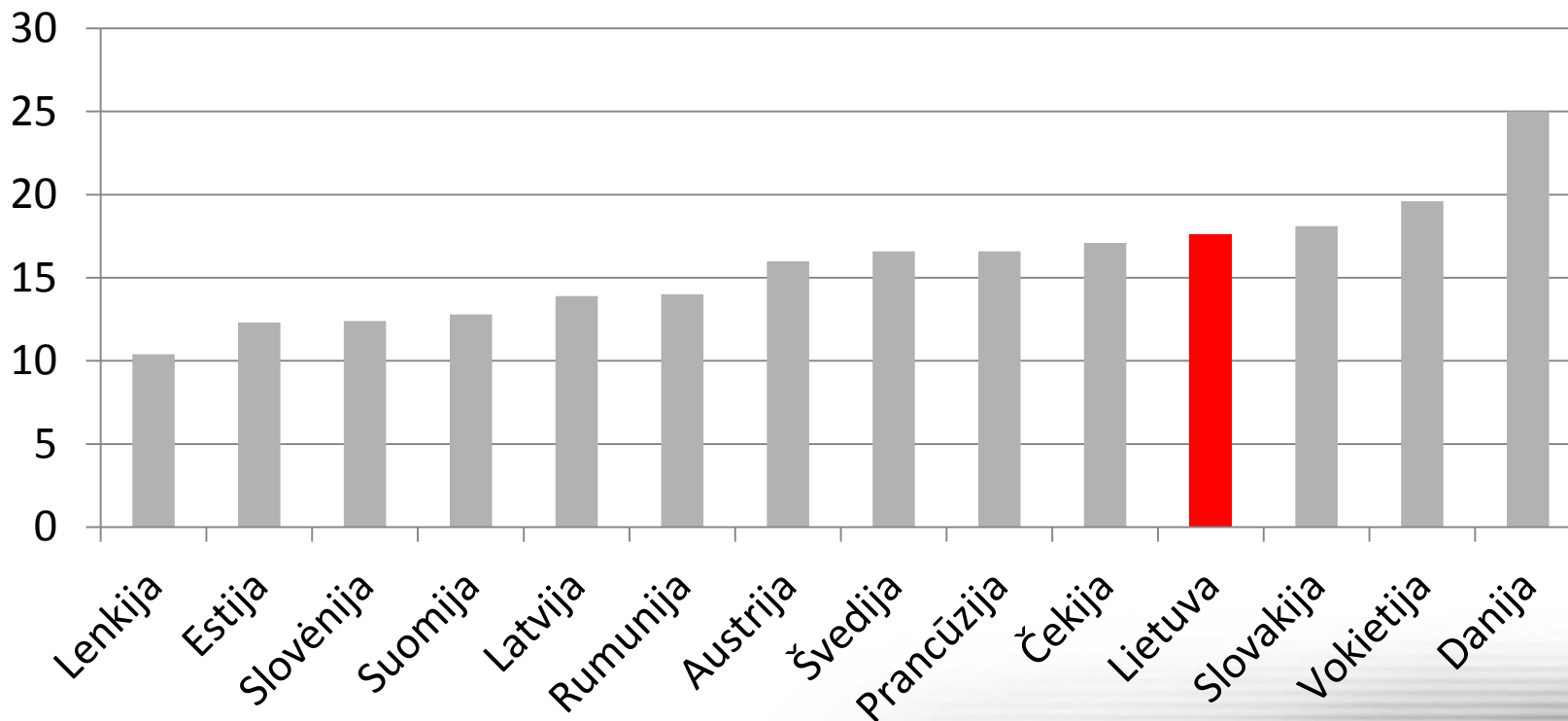
Namų ūkių pajamų dalis, išleidžiama komunalinėms paslaugoms, %

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

**Darnus išteklių naudojimas – esminė priemonė
energetiniam skurdui Lietuvoje sumažinti**

Vidutinė šilumos kaina, EUR / GJ

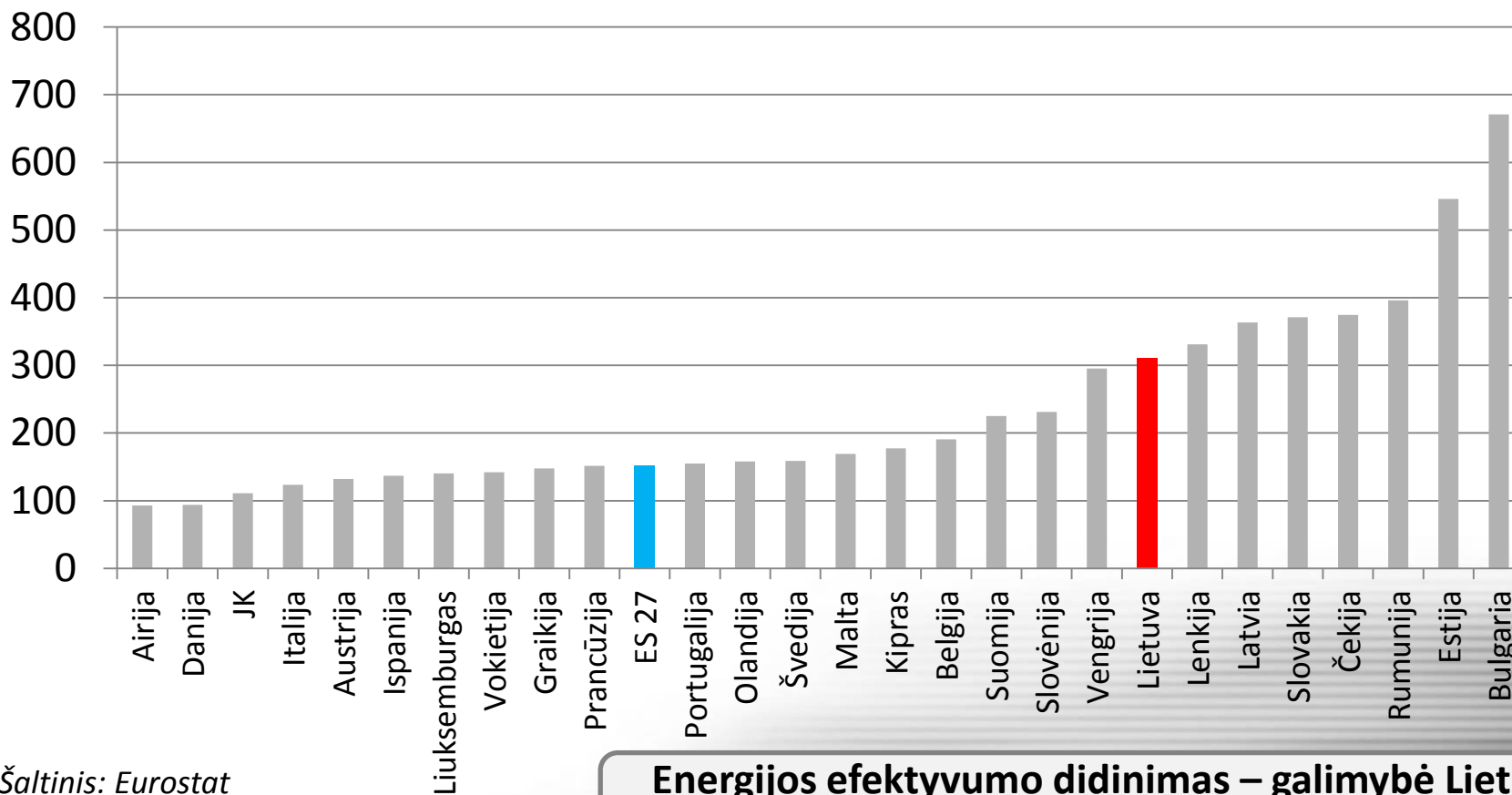
Šaltinis: Euroheat

**Darnus išteklių naudojimas – kritiškai svarbus šilumos
kainai Lietuvoje sumažinti**

Lietuvos pramonė naudoja daugiau energijos BVP vienetui sukurti, todėl energijos išteklių brangimas tampa skaudžiu kirčiu, mažinančiu įmonių konkurencingumą

NPP uždavinys
„Darnus išteklių
naudojimas“

Energijos intensyvumas – pirminės energijos sunaudojimo ir BVP proporcija
(naftos ekvivalento kg / 1 000 EUR)

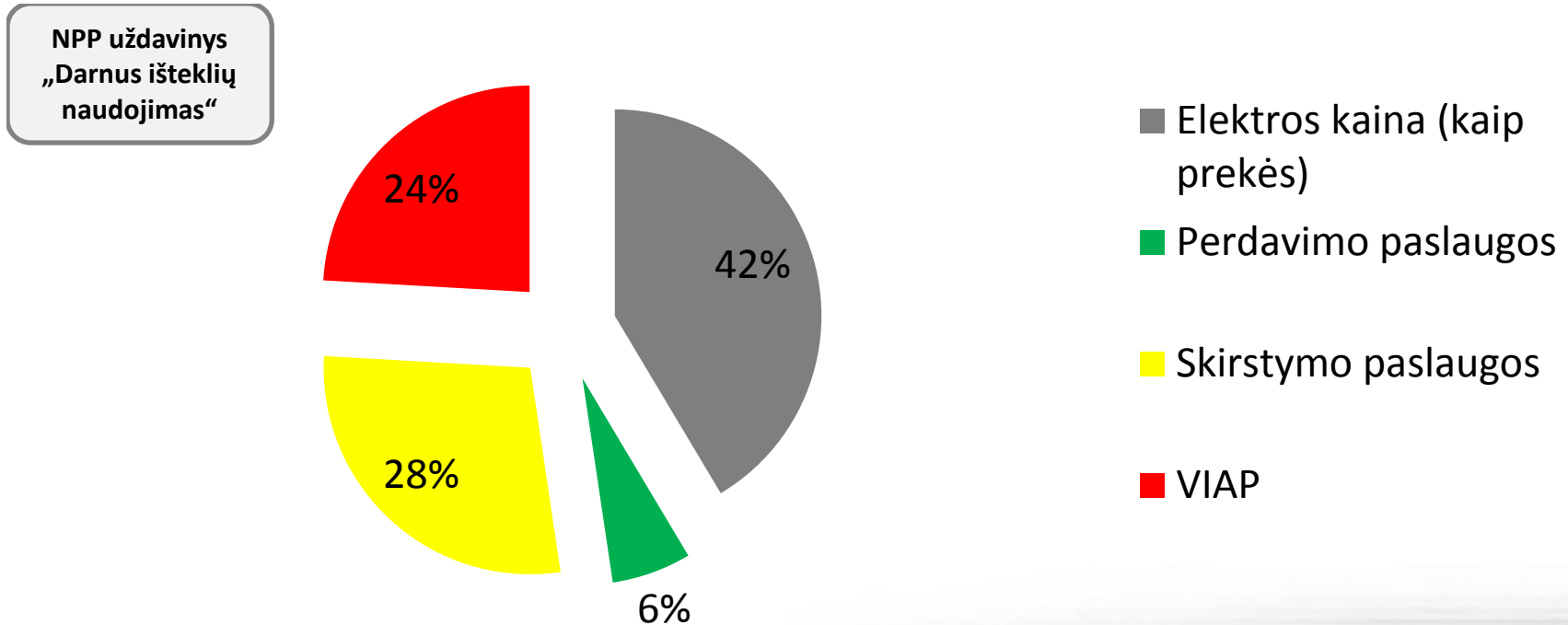

Šaltinis: Eurostat

Energijos efektyvumo didinimas – galimybė Lietuvos pramonės konkurencingumui sustiprinti

Atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas ir elektros energijos gamybos šalies viduje subsidijavimas per *Viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP)* – didelė našta vartotojams

Vidutinė elektros energijos kaina Lietuvoje 2013 m. – 40,3 ct/kWh (be PVM)

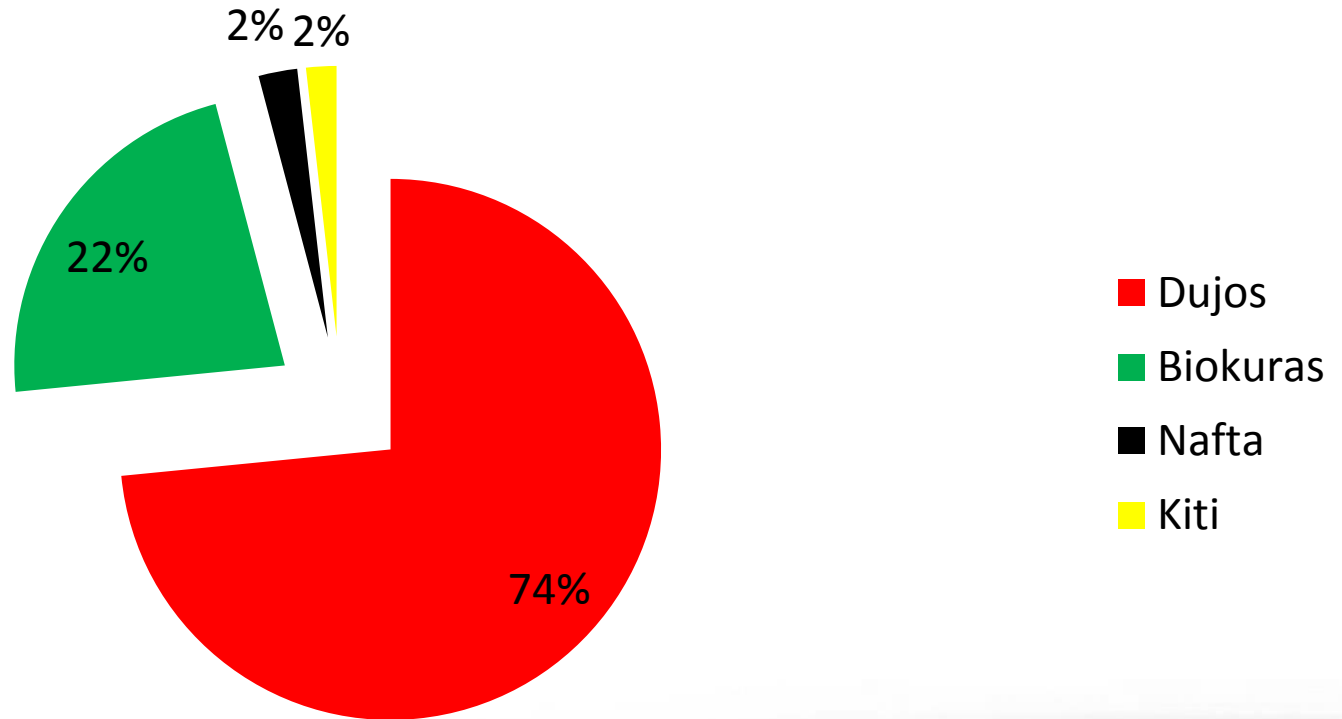

Šaltinis – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

Būtinas paramos AEI principo pakeitimas – parama turi būti teikiama ne per tarifą, bet per investicijas!

Brangios, iš vieno tiekėjo importuojamos, gamtinės dujos – pagrindinis centralizuotai tiekiamos šilumos kuras

NPP uždavinys
„Darnus išteklių
naudojimas“

Šaltinis: Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija

Biokuro plėtra – kritinis instrumentas priklausomybei nuo dujų ir kartu didžiausių kainų Europoje sumažinti!

Energijos tiekimo tinklai

- **Elektros ir dujų tinklai:**
 - Jungčių su Vakarų Europa nebuvimas (**energetinė izoliacija**);
 - Vidaus elektros ir dujų tinklai nutiesti **daugiau nei prieš 30 metų** ir beveik jau pasiekė ar net viršijo jų veiklos terminą;
 - Neišvystytas vidaus tinklas – kliūtis integruojant į rinką tarpvalstybines jungtis.
- **Šilumos tinklai:**
 - Dauguma tinklų nutiesti prieš **30-40 metų** ir yra morališkai pasenę;
 - šilumos nuostoliai tinkluose **sudaro 17 %**.

ES parama – nusidėvėjusiems šilumos tinklams ir vidiniams elektros ir dujų tinklams keisti ir plėsti

II. Strateginiai tikslai

ES ir nacionalinių tikslų dermė (pagal Vyriausybės prioritetus)

ES2020 strategija:
20-20-20
energetikos ir
klimato kaitos tikslai

- Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas elektros energijai ir šilumai gaminti.
- Biokuro panaudojimo plėtra - nacionalinis Lietuvos energetikos prioritetas (tai yra vidinis Lietuvos išteklius naujoms darbo vietoms kurti, apsirūpinimo energetiniais ištekliais įvairovei didinti ir kapitalo išvežimui iš Lietuvos stabdyti).

Tarybos 6-oji
rekomendacija Lietuvai:
Skatinti energijos tinklų
konkurenciją gerinant
tiek elektros energijos,
tiek dujų tinklų jungtis
su ES šalimis.

- Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo problemos sprendimas, mažinant priklausomybę nuo vienintelio dujų tiekėjo.
- Visapusiškas perdavimo sistemos integravimas į bendrą ES sistemą.

II. Reikalinga parama tikslams įgyvendinti

NPP uždavinys	Priemonės	Siūloma parama	Reikalinga parama
Plėtoti energetikos infrastruktūrą <i>½ projektų prisidės prie 20-20-20 tikslų įgyvendinimo, kita ½ - prie Tarybos rekomendacijos įgyvendinimo</i>	Vidaus elektros tinklai		600 000 000
	Vidaus dujų tinklai		200 000 000
	Dujų saugykla		250 000 000
	Šilumos tinklai		500 000 000
	Bendra suma	880 000 000	1 550 000 000
Užtikrinti darnų energijos išteklių naudojimą <i>100 proc. prisidės prie 20-20-20 tikslų įgyvendinimo</i>	Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra šilumos ir elektros sektoriuose		3 500 000 000
	Viešųjų pastatų renovacija		500 000 000
	Biokuro mobilizavimo ir logistikos sistemų tobulinimas		200 000 000
	Išmaniųjų matavimų sistemos		300 000 000
	Bendra suma	2 800 000 000	4 500 000 000

IV. Rezultatai

- Šalies ekonominio **konkurencingumo didinimas**:
 - Sumažintos išlaidos energijos importui iš trečiųjų šalių (šiuo metu išleidžiama apie 5 proc. BVP);
 - Didesnė dalis sunaudojamos energijos gaminama šalies viduje
 - Sumažėjus energijos kainoms, didėja Lietuvos įmonių konkurencingumas, o namų ūkiai daugiau lėšų galės išleisti vidaus rinkoje
 - Atsinaujinantys energijos ištekliai – stimulas moksliniams tyrimams šalies viduje
- Tiekimo **saugumo stiprinimas**:
 - Diversifikuoti energijos importo šaltiniai;
 - Skatinama energijos gamyba šalies viduje, mažinant energijos importą (Lietuva šiuo metu importuoja apie 60-80 proc. šalyje sunaudojamos elektros).
- Naujų **darbo vietų** kūrimas:
 - Biokuras – vietinis Lietuvos energijos išteklius (grandinė nuo auginimo, paruošimo, transportavimo iki panaudojimo)
 - Pastatų renovacija – paskata statybų sektoriui
- **Nauda vartotojui ir verslui** (sumažėjus energijos kainoms)
- Klimato **taršos mažinimas**:
 - Iškastinis kuras keičiamas atsinaujinančiais energijos ištekliais
 - Stiprinant energijos efektyvumą mažinamas sunaudojamos energijos kiekis

V. Reikalingi sprendimai adekvačiam ES paramos užtikrinimui energetikoje

- ❑ Parama „Darnaus energijos išteklių naudojimo“ tikslui turi atitikti bent minimalius ES reikalavimus → bent 10 proc. ERPF fondo lėšų skirti 4-am tematiniam tikslui (perėjimui prie mažai CO₂ į aplinką išskiriančių technologijų rėmimo) + bent 25 proc. SaF. **Tai reiškia, kad šiam tikslui turi būti skiriama mažiausiai 12 proc., kad būtų įvykdyti minimalūs ES reikalavimai.**
- ❑ Vyriausybės prioritetas energetikoje – biokuro plėtra → ES parama – vienintelis realus šio prioriteto įgyvendinimo instrumentas.
- ❑ Vyriausybės programos prioritetų įgyvendinimas energetikoje su minimalia ES struktūrine parama yra neįmanomas → „Darnaus energijos išteklių naudojimo“ tikslui turi būti skiriama adekvati parama, atitinkanti tiek ES, tiek nacionalinių prioritetų įgyvendinimą.

